

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2018

İÇERİK

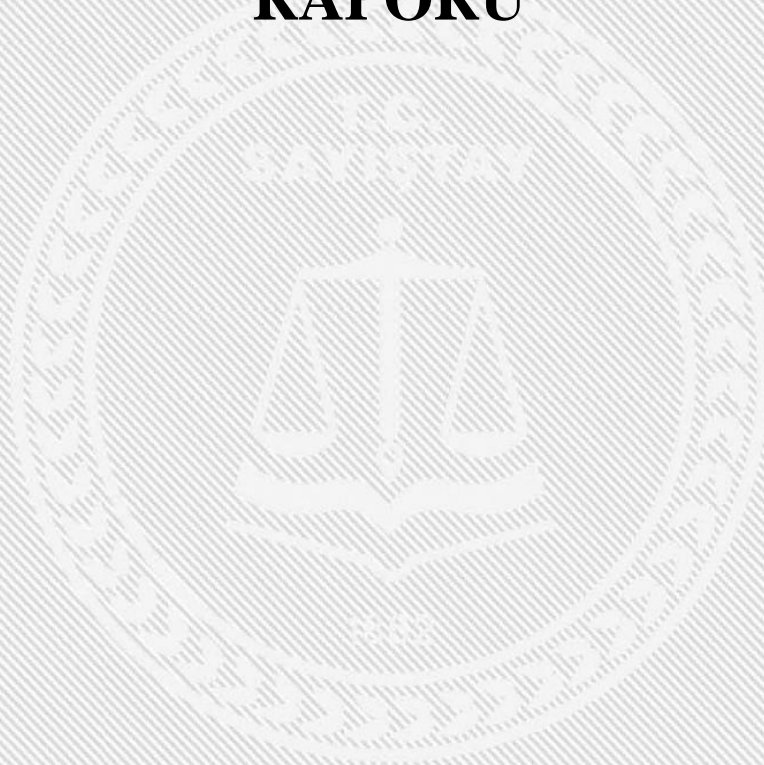
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ 2017 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ 2017 YILI SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM RAPORU	29

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

2017 YILI

SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	2
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	4
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	4
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	5
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI.....	5
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	7
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	8
8.	EKLER.....	25

KISALTMALAR

BAP: Bilimsel Araştırma Projeleri

KBS: Kamu Harcama ve Muhasebat Bilgi Sistemi

TÜBİTAK: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Mardin Artuklu Üniversitesi, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, özel bütçeli bir kuruluştur.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanmakta ve tahakkuk esaslı devlet muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre Maliye Bakanlığının Say2000i saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmekteydi. Pilot üniversitelerden birisi olması sebebiyle 2017 yılı Kasım ayından itibaren Yeni Devlet Muhasebesi Bilişim Sistemine geçilmiştir. Bütçe uygulama sonuçlarını göstermek üzere anılan Yönetmeliğin 539'uncu maddesinde sayılan mali tabloları düzenlemektedir.

Üniversitenin mali raporlama sürecine ilişkin hükümler 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yer almaktadır. Kurum bütçesinin hesapları teşkilat yapısında Genel Sekreterlik Birimi başlığı altında yer alan Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı tarafından tutulmaktadır.

Mardin Artuklu Üniversitesi merkezi yönetim bütçesi içerisinde yer alan özel bütçeli bir kamu idaresi olmakla birlikte 5018 sayılı Yasa'da tanımlanan bütçe türleri dışında kalan döner sermaye işletmesi ve sosyal tesisler bütçeleri de kaynakları arasında yer almaktadır. Mardin Artuklu Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2017 yılında 2.104.350,93 TL dönem zararı ile faaliyetlerini tamamlamış iken Sosyal Tesis İşletme Müdürlüğü'nün 2017 yılına ait karı 40.065,07 TL'dir.

Mardin Artuklu Üniversitesinin 2017 mali tablolarına göre gelir ve gider durumu aşağıda gösterilmiştir.

Tablo 1: 2017 Yılı Bütçe Giderleri Gerçekleşmeleri (TL)

Açıklama	Başlangıç Ödeneği	Eklenen Ödenek	Düşülen Ödenek	Toplam Ödenek	Toplam Harcanan	Bütçe Gerçek. Oranı (%)
Bütçe Giderleri Toplamı	94.557.000,00	17.713.190,00	2.711.990,00	109.558.200,00	105.279.885,68	96,09

Tablo 2: 2017 Yılı Bütçe Gelirleri Gerçekleşmeleri (TL)

Açıklama	Bütçe Tahmini	Gerçekleşen Gelir Toplamı	Gerçekleşme Oranı(%)
Bütçe Gelirleri Toplamı	94.557.000,00	106.521.301,23	112,65

Tablo 3: 2017 Yılı Faaliyet Sonuçları (TL)

Açıklama	Faaliyet Gelirleri	Faaliyet Giderleri	Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu
Faaliyet Sonuçları	106.809.321,97	81.198.543,87	25.610.778,10

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,

- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, üniversitenin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Bir Yıldan Daha Uzun Süreli Abonelik Güvence Bedellerinin Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabında Takip Edilmemesi

Üniversite tarafından verilen ve yılı içinde geri alınmayacak olan depozito ve teminatların, 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmesi gerekirken dönemsellik ilkesine aykırı olarak hepsinin gider yapıldığı tespit edilmiştir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına ilişkin olarak “Hesabın işleyişi” başlıklı 143’üncü maddesinde:

“(1) Verilen depozito ve teminatlar hesabına ilişkin borç ve alacak kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Borç

1) Bir yıldan daha uzun bir süre için bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilen depozito ve teminatlar bir taraftan bu hesaba borç, ... kaydedilir.

...

b) Alacak

...

3) Verilen depozito ve teminatlar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inen tutarlar bu hesaba alacak, 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına borç kaydedilir.”

Denilmektedir.

Yukarıda yer verilen mevzuat hükmüne aykırı olarak, tesis edilen abonelikler için ödenen depozito bedellerinin yapıldığı yıllarda hepsinin giderleştirildiği ve 226 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabına kaydedilmediği görülmüştür. Bunun sonucu olarak bilançoda ilgili hesabın görünmemesine neden olunmuştur.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemiz İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığına gerekli bilgilendirme yapılmış olup, sözleşme yaptıkları ve daha önceden gider olarak gösterdikleri güvence bedelleri ile alakalı Dicle Elektrik Kurumu A.Ş. ile irtibata geçilerek ödemiş oldukları güvence bedellerinin tespiti yapılmıştır. Bunun sonucunda ödemeye bağlanan depozito ve güvence bedelleri kayıt altına alınacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu İdaresince verilen cevapta konuya ilişkin eksiklik kabul edilmiş ve eksikliğin giderilmesine ilişkin çalışma yapıldığı bildirilmiştir. Fakat bu durumun 2017 yılı mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 2: Peşin Tahsil Edilen Kira Gelirlerinin Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabına Kaydedilmemesi

Üniversitenin ana yerleşkesinde bulunan baz istasyon kiralama işine ait kira gelirlerinin 3 yıllık peşin tahsil edildiği ve yapılan tahsilatın tamamının 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı yerine 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı'na kaydedildiği görülmüştür.

Merkezi yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 296'ncı maddesinde; " Gelecek aylara ait gelirler hesabı, içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan ancak, gelecek aylara ait olan peşin tahsil edilmiş gelirler ile uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubundaki gelecek yıllara ait gelirler hesabında kayıtlı tutarlardan tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalan peşin tahsil edilmiş gelirlerin izlenmesi için kullanılır." hükmü yer almaktadır.

2016 yılında, yıllığı 14.500 TL'ye 3 yıllık baz istasyonu kiralama sözleşmesi yapılmıştır. Buna göre gelecek yıllara ait olup peşin tahsil edilen 29.000 TL tutarındaki kira gelirin 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı kaydının yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemiz tarafından başta baz istasyonları olmak üzere kiraya verilen yerlerden peşin tahsilat gerçekleştiğinde 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı kaydı yapılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu İdaresince bulguda yer alan tespite ilişkin gerekli düzeltmelerin yapılacağı beyan edilmiştir. Fakat bu düzeltmelerin 2017 yılı mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Mardin Artuklu Ünivesitesinin 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMEYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Bilimsel Araştırma Projeleri Bütçesinin Bilimsel Araştırma Projelerinden Ziyade Kongre Projelerinin Finansmanında Kullanılması ve Yurtdışı Harcamaların Belgelendirilmemesi

Bilimsel Araştırma Projelerinin desteklenmesi amacıyla tahsis edilen ödeneklerin bu amacın dışında kalan kongre projelerinin finansmanında kullanıldığı ve yurtdışında yapılan harcamaların belgelendirilmediği tespit edilmiştir.

Mardin Artuklu Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Uygulama Yönergesi'nin "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin (b) bendinde Bilimsel Araştırma Projeleri; *"Tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime katkı yapması, ülkenin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlaması beklenen bilimsel içerikli, yükseköğretim kurumu içi ve/veya dışı, ulusal ve/veya uluslararası kurum ya da kuruluşların katılımlarıyla da yapılabilecek projeler ile bilim insanı yetiştirme ve araştırma altyapısı kurma ve geliştirme projelerini ifade eder"* şeklinde tanımlanmıştır.

Aynı Yönerge'nin "Giderler" başlıklı 14'üncü maddesinde; *"Özel ödenek kaydedilen tutarlar ile üniversite katma bütçesine bu amaçla konulan ödenekler; Bilimsel Araştırma Projeleri için gerekli yolluk, hizmet alımları, tüketim malları ve malzeme alımları, demirbaş alımları ile makine-teçhizat alımları ve buna ilişkin diğer giderler için kullanılır."* denilmektedir.

Yönerge'nin "Proje Türleri" başlıklı 7'inci maddesinin (d) bendinde; *"Kongre, Çalıştay ve Sempozyum Projeleri: Bu projeler Mardin Artuklu Üniversitesi ev sahipliğinde veya ortaklığında düzenlenecek ulusal veya uluslararası bilimsel içerikli, bilim ve danışma kurulu gibi organları olan, sözlü veya poster sunumlarının hakem değerlendirilmesiyle belirlendiği ve bildiri kitabının basıldığı (veya elektronik ortamda yayımlandığı) projelerdir. Ayrıca Mardin Artuklu Üniversitesi öğretim elemanları tarafından yapılan bilimsel çalışmaların sonuçlarının ulusal ve/veya uluslararası kongre, çalıştay ve sempozyumlarda sunulması veya ulusal ve/veya uluslararası sanatsal etkinliklere aktif katılım için yapılacak harcamaları karşılamak üzere sunulan özel projeler de bu proje grubuna dahildir. Bu projeler kapsamında hangi giderlerin karşılanabileceği BAP Komisyonu tarafından belirlenir"* hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümlerden de anlaşılacağı üzere, Yönerge'nin amacı öğretim üyeleri araştırmacıların, üniversitenin de uygun bulduğu, Bilimsel Araştırma Projelerinin

desteklenmesidir. Eğer bu Bilimsel Araştırma Proje sonuçlarının ulusal veya uluslararası kongre ve sempozyumlarda sunulması gerekiyorsa, proje çalışanlarının yolluk harcamaları karşılanabilir. Bunun dışında yoksa öğretim üyesinin Bilimsel Araştırma Projesine dayanmayan sözel bildirisini sunmak üzere kongre katılım projesi oluşturarak yapılan yolluk ve katılım harcamalarının Bilimsel Araştırma Projeleri özel hesabından karşılanmasının doğru olmadığı düşünülmektedir. Ayrıca söz konusu projeler kapsamında yurt dışında yapılan harcamaların belgelendirilmesi de hesap verilebilirlik ve mali saydamlık açısından önem taşımaktadır.

Bilimsel Araştırma Projeleri bütçesinin kullanılmasında, tamamlandığında sonuçları ile alanında bilime evrensel veya ulusal ölçülerde katkı yapacak, ülkemizin teknolojik, ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkı sağlayacak nitelikteki projelere ağırlık verilmesinin anılan düzenlemelere uygun düşeceği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; Kamu İdaresinin cevabında özetle Üniversitenin ihtisas alanı olarak sosyal bilimlere yönelmiş olduğu, dolayısıyla bilimsel araştırma projelerinin de ağırlıklı olarak sosyal bilimlerle ilgili olduğu ifade edilmiştir. Bu tür projelerin mahiyet ve gider kalemlerinin sayısal projeler gibi mal ve malzeme üzerine olmaktan ziyade sempozyum ve çalıştaylar üzerine yoğunlaştığı, yapılan proje değerlendirmelerinde proje konusuyla ilgili olmayan sempozyumların kabul edilmediği ve bunlara ilişkin ödeme yapılmadığı belirtilmiştir. Buna ilave olarak sempozyuma katılan personelin yol giderleri ile birlikte katılım belgelerinin de talep edildiği, tebliğ metinlerinin ise ayrıca yayımlanmasının istendiği ve proje kapatılması aşamasında yayın yapılması zorunluluğu olduğu vurgulanmıştır. Ayrıca araştırmacının proje kapsamında yapılan yurtdışı seyahatlerin proje alanı ile ilgili olmasının gözetildiği, sempozyum, kongre, konferans gibi faaliyetlerde katılım belgesinin arandığı, ancak araştırma seyahati, bulgu arama, mülakat yapma, kütüphane araştırmaları şeklindeki faaliyetlerde ise mevzuatta herhangi bir belge talebi bulunmadığı için ayrıca bir belge istenmediği, uçak biletleri ve varsa konaklama belgeleri yeterli görüldüğü ifade edilmiştir. Tespitimiz üzerine yukarıda sayılan hususlarla ilgili olarak da belge talep edileceği ifade edilmiştir. Proje sonucunda ortaya çıkan yayınların hakemli dergilerde makale olarak, uluslararası sempozyumlarda tam metin bildiri olarak, ulusal ve uluslararası kitap ve kitap bölümleri olarak yayımlanmasının istendiği belirtilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu İdaresi bulguda yer alan tespitlere iştirak etmektedir. Belirtilen eksikliklerin giderilerek bilimsel araştırma projelerine ayrılan kaynakların amaçlarına uygun şekilde, ülkemizin kalkınmasına katkı sağlayacak doğrultuda kullanımı sağlanmalıdır. Bu husus önümüzdeki dönemde de incelenecektir.

BULGU 2: Bilimsel Projeler Hesabı ile Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabının kullanılmaması

Bilimsel Araştırma Projelerine ilişkin taahhüt hesaplarının tutulmadığı görülmüştür.

Üniversitelerde araştırma projelerinden desteklenen projelerin izlenmesi için, Yükseköğretim Kurumları Hesap Planı ile öngörülen Nazım Hesaplardan, 962 Bilimsel Projeler Hesabı ile 963 Bilimsel Projeler Karşılığı Hesabının kullanılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemiz araştırma projelerinin desteklendiği birim Bilimsel Araştırma Proje Koordinatörlüğü (BAP) dür. İlgili birimde etkin ve yeterli düzeyde proje takibi ve koordinasyonu yapılmadığından gerekli nazım hesaplarında bu güne kadar gerekli izlenme yapılmamıştır. BAP biriminden 2018 yılına ait projelerin proje maliyetleri istenmiştir. Alınan proje bütçe formları neticesinde gerekli 962 ve 963 nolu nazım hesapları kullanılacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresince verilen cevapta bulguda yer alan tespite iştirak edildiği ve ilgili hususun düzeltileceği ifade edilmiştir. Bu konunun önümüzdeki dönemlerde incelenecektir.

BULGU 3: Kiralarını Ödemeyen Kiracılar için Alacak ve İcra Takibi Yapılmaması

Üniversiteye ait taşınmazlarda kiracı olarak faaliyet gösteren dört tane kiracının sözleşmeleri uyarınca üniversiteye ödemekle yükümlü oldukları kiralarını uzun süredir ödemedikleri tespit edilmiştir.

Dört tane kiracıdan tahsil edilemeyen toplam 139.551,81 TL kira bedeli 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabına kaydedildiği halde, kira sözleşmelerinin ilgili maddelerine göre kirasını ödemeyen kiracılar için uygulanması gereken tahliye ve alacak takibi işlemlerinin henüz yapılmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemize bağlı, Fakülte, Yüksekokul ve Meslek Yüksekokulların kantin işletmeleri 2886 sayılı Kanununun 51/g maddesi gereği firmalara ihale edilmektedir. 2017 yılı içinde tahsil edilmeyen kiralar ile ilgili olarak alacak takibi dosyası hazırlanmış ve alacak kaydı yapılmıştır. Kiraları tahsil edilmeyen kantinler tahliye edilmiştir. Üniversitemiz senatosu tarafından alınan karar gereği kantinler Sosyal Tesisler İşletme Müdürlüğüne üzere devredilmiş olup 2017 yılından beri söz konusu birim tarafından

işletilmektedir. Tahsil edilmeyen kira alacakları ise hukuk müşavirliğe teslim edilmiş olup gerekli icra takibine başlanmıştır. Ancak firmaların çoğu paravan şirket düzeyinde olduğunda şimdiye kadar herhangi bir netice alınmamıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak; Bulgumuzda yer alan tespit neticesinde gerekli çalışmaların başlatıldığı anlaşılmaktadır. Söz konusu husus önümüzdeki dönemde incelenecektir.

BULGU 4: Kullanıma Verilen Dayanıklı Taşınırların Numaralandırılmaması

Birimlerde kullanılmakta olan dayanıklı taşınırlara yazılım programı tarafından verilen sicil numaralarının, dayanıklı taşınırların üzerine yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle kalıcı bir şekilde numaralandırılmadığı tespit edilmiştir.

10.01.2007 tarih ve 26407 sayılı Resmi Gazete’ de yayımlanan Taşınır Mal Yönetmeliğinin Dayanıklı taşınırların numaralanması başlıklı 36’ncı maddesinde; “(1) Giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt ve kontrol yetkilisi tarafından bir sicil numarası verilir. Bu numara yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle taşınırın üzerinde kalıcı olacak şekilde belirtilir. Fiziki veya kullanım özellikleri nedeniyle numaralandırılması mümkün olmayan taşınırlara bu işlem uygulanmaz.

(2) Sicil numarası üç grup rakamdan oluşur. Birinci grup rakam, taşınırın Dayanıklı Taşınırlar Defterinde ayrıntılı izlenmek üzere kaydedildiği taşınır kodundan; ikinci grup rakam, taşınırın giriş kaydedildiği yılın son iki rakamından; üçüncü grup rakam ise taşınıra verilen giriş sıra numarasından oluşur.” hükmü yer almaktadır.

Dayanıklı taşınırlara yazılım programı tarafından verilen sicil numaralarının dayanıklı taşınırların üzerine yazma, kazıma, damga vurma veya etiket yapıştırma suretiyle kalıcı bir şekilde belirtilmesi ve buna ek olarak dayanıklı taşınırlardan oda büro gibi yerlerde kullanılanlar için "Dayanıklı Taşınırlar Listesi" düzenlenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemize satın alınan ve kullanımına verilen dayanıklı taşınırlar KBS üzerinde Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemine kayıt edilmektedir. 2018 yılı içinde uygulamaya konulan Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi entegrasyon süreci devam etmektedir. Maliye Bakanlığınca Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi ile Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sisteminin entegrasyonu sağladıktan sonra dairemiz tarafından harcama birimlerinde görevli taşınır kayıt ve kontrol memurlarına yönelik eğitim verilecektir. Verilecek eğitimden sonra Rektörlük talimatıyla bütün harcama birimlerinde dayanıklı taşınırların numaralandırma işlemlerinin yapılması konusunda gerekli tedbirler alınacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu İdaresince bulguda yer alan tespite ilişkin eksiklikler kamu idaresince kabul edilmiş ve gerekli tedbirlerin alınacağı beyan edilmiştir. Söz konusu hususun

önümüzdeki dönemde incelenecektir.

BULGU 5: Proje Özel Hesabındaki Dövizlerin Kur Farklarının Hesaplanmaması

104 Proje Özel Hesabı'nda yer alan döviz tutarlarının ay sonlarında düzenli olarak değerlemesinin yapılmadığı görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 104 Proje Özel Hesabı'na ilişkin 25'inci maddesinin 6'ncı fıkrasında; "*Özel hesaplardaki dövizlerin ay sonlarında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden yapılacak değerlemesi sonucunda oluşan kur artışı farkları bu hesaba borç, 600-Gelirler Hesabına alacak kaydedilir.*" hükmü yer almaktadır.

Söz konusu yönetmelik hükmü gereğince 104 Proje Özel Hesabı'nda yer alan döviz tutarlarının ay sonlarında düzenli olarak değerlemesinin yapıp kur artışı nedeniyle oluşacak farkların 104'e borç, 600 Hesabına da alacak kaydının yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Avrupa Birliği ve uluslararası kuruluşların kaynaklarından kamu idarelerine proje karşılığı aktarılan hibe tutarlarının harcanması ve muhasebeleştirilmesi işlemlerine ilişkin 104 nolu hesap ile 600 nolu hesap kayıtları tutulmaktadır. Proje özel hesapta bulunan dövizler 2017 yılsonu itibariyle kur farkı değerlemesi yapılarak muhasebe kayıtlarına tutulmuştur. Bundan böyle her ayın sonun kur farkları hesaplanacak, farkın olumlu olması halinde 600 nolu hesaba, olumsuz olması halinde ise 630 nolu hesaba muhasebe kaydı yapılacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi bulguda yer alan hususla ilgili olarak gerekli işlemlerin yapılacağını beyan etmiştir. Söz konusu husus önümüzdeki dönemlerde incelenecektir.

BULGU 6: Sosyal Tesis İşletme Müdürlüğü'nce İşletilen Birimlerde Süzme Sayaç Bulunmaması

Sosyal Tesis İşletme Müdürlüğü bünyesinde işletilen yüzme havuzu, kız yurdu binası ve kantinlerde süzme sayaç bulunmadığından dolayı bu birimlerin elektrik ve su ücretlerinin ayrı olarak hesaplanmadığı ve sayılan işletmelerin elektrik ve su ücretlerinin idari ve mali işler daire başkanlığı kanalıyla üniversite özel bütçesinden ödendiği tespit edilmiştir.

Sosyal Tesis İşletme Müdürlüğü'nün üniversite özel bütçesinden ayrı bir bütçe olması, gelir-giderlerinin ayrı muhasebeleştirilmesi nedeniyle söz konusu giderlerin de süzme sayaç yoluyla ayrıca hesaplanıp Sosyal Tesis İşletme Müdürlüğü bütçesinden ödenmesi gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Üniversitemiz merkez kampüsünün elektrik ve su giderleri

İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığınca karşılanmaktadır. Kampüste bulunan baz istasyonları ve şehir içi dolmuş durağının elektrik ve su giderleri için süzme sayaçları bulunmaktadır. Ayrıca Sosyal Tesisler İşletme Müdürlüğünce işletilen kantin, kız yurdu ve havuza da süzme sayaç takılarak bu birimlerin elektrik ve su giderlerinin Sosyal Tesisler İşletme Müdürlüğünce ödenmeye başlanması sağlanmıştır, Kampüsün geriye kalan kısımlarına ait elektrik ve su giderleri ise İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı bütçesinden karşılanmaktadır.” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi bulguda belirtilen hususla ilgili olarak gerekli işlemleri yaptığını beyan etmiştir. Bu konu önümüzdeki dönemde incelenecektir.

BULGU 7: Üniversite Bünyesindeki Bazı Birimlerin Öğrenci Olmaması Sebebiyle Atıl Durumda Olması

Mardin Artuklu Üniversitesi akademik birimlerinden Fen Fakültesi, Devlet Konservatuvarı Yüksekokulu ile Beden Eğitimi ve Spor Yüksek Okulunun mevzuat gereğince kurulmasına ve gerekli görevlendirmelerin yapılmasına rağmen öğrencisinin olmadığı ve bu birimlerde eğitim faaliyetlerinin yürütülmediği tespit edilmiştir.

2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 5 inci maddesinin, (f) bendinde; “Üniversiteler ile İleri Teknoloji Enstitüleri ve bunlar içindeki fakülte, enstitü ve yüksekokullar, Kalkınma Plan ve Programlarının ilke ve hedefleri doğrultusunda ve yükseköğretim planlaması çerçevesinde Yükseköğretim Kurulunun görüşü veya önerisi üzerine kanunla kurulur.” denilmekte, aynı maddenin (h) bendinde de “Yükseköğretim kurumlarının geliştirilmesi, verimlerinin artırılması, genişletilmesi ve bütün yurda yaygınlaştırılması amacına yönelik olarak yenilerinin açılması, öğretim elemanlarının yurt içinde ve dışında yetiştirilmeleri ve görevlendirilmeleri, üretim - insangücü - eğitim unsurları arasında dengenin sağlanması, yükseköğretime ayrılan kaynakların ve ihtisas gücünün dağılımı, milli eğitim politikası ve kalkınma planları ilke ve hedefleri doğrultusunda ülke, çevre ve uygulama alanı ihtiyaçlarının karşılanması, örgün, yaygın, sürekli ve açık eğitim - öğretimi de kapsayacak şekilde planlanır ve gerçekleştirilir.” hükümleri yer almaktadır. Yine aynı Kanunun “Yükseköğretim Kurulunun Görevleri” başlıklı 7 nci maddesinde; “Yükseköğretim kurumlarının bu Kanunda belirlenen amaç, hedef ve ilkeler doğrultusunda kurulması, geliştirilmesi, eğitim - öğretim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi ve yükseköğretim alanlarının ihtiyaç duyduğu öğretim elemanlarının yurt içinde ve yurt dışında yetiştirilmesi için kısa ve uzun vadeli planlar hazırlamak, üniversitelere tahsis edilen kaynakların, bu plan ve programlar çerçevesinde etkili bir biçimde kullanılmasını gözetim ve denetim altında bulundurmak” olarak sayılmıştır. İhtiyaçlar gözetilmeden ve yeterli koşullar sağlanmadan fakülte, yüksekokul ve meslek yüksekokulları açılmasının kamu

kaynaklarının ekonomik ve verimli kullanılmasına engel olacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemiz Personel Daire Başkanlığından alınan bilgiler doğrultusunda;

Fen Fakültesi:

2017 yılında üniversitemiz kurulduğunda Fen - Edebiyat Fakültesi olarak kurulmuş olup, daha sonra iki ayrı fakülteye dönüştürülmüştür. Edebiyat Fakültesi faaliyetine devam etmekte iken, Fen Fakültesi bölümlerine, öğrencilerin tercih etmemesi (Türkiye’deki doluluk oranına bakılarak) nedeniyle akademik personel istihdamı yapılmamıştır.

Devlet Konservatuarı Yüksekokulu:

Öğrenci alımı yapılabilmesi için üç öğretim üyesinin bulunması gerekmektedir. Bunu sağlamak amacıyla ilana çıkılmasına rağmen müracaat olmaması sebebiyle öğretim üyesi alınamamıştır. Ancak şu an itibariyle iki araştırma görevlisi ve bir öğretim görevlisi bulunmakta olup, öğrenci alınabilmesi için mevcut personelin doktoralarını bitirmeleri beklenmektedir.

Beden Eğitimi ve Spor Okulu Yüksekokulu:

2018-2019 Eğitim Öğretim yılı içerisinde öğrenim görmek üzere Yükseköğretim Kurulu Başkanlığınca 100 öğrenci kontenjanı verilmiştir” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu İdaresince Fen Fakültesi’nin öğrenciler tarafından genel olarak rağbet görmemesi, Devlet Konservatuarı Yüksekokulu’nun ise yeterli sayıda akademik personel bulunmaması nedeniyle atıl durumda olduğu belirtilmiştir. Bu hususların Milli Eğitim Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı’na bildirilmesi, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli kullanılması için üniversite, fakülte ve bölüm kurulması ve öğrenci kontenjanlarının belirlenmesi aşamasında ülke ihtiyaçları ve mevcut kaynakların gözetilerek bu doğrultuda hareket edilmesi gerektiği düşünülmektedir.

BULGU 8: Eğitim Fakültesi’ndeki Bazı Öğretim Üyelerinin Zorunlu Ders Yüklerini Tamamlamadıkları Halde Pedagojik Formasyon Dersleri Vermesi

Eğitim Fakültesi’nde görevli bazı öğretim üyelerinin zorunlu ders yüklerini tamamlamadıkları, bununla birlikte pedagojik formasyon derslerine girdikleri görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun “Çalışma Esasları” başlıklı 36.maddesinin 2. fıkrasında aynen “*Öğretim üyesi, kadrosunun bulunduğu yükseköğretim birimi ile sınırlı olmaksızın ve ihtiyaç bulunması halinde görevli olduğu üniversitede haftada asgari on saat ders vermekle yükümlüdür. Öğretim görevlisi ve okutmanlar ise, haftada asgari on iki saat ders vermekle yükümlüdür. Öğretim elemanlarının, ders dışındaki uygulama, seminer, proje, bitirme ödevi ve tez danışmanlıklarının kaç ders saatine karşılık geldiği; kendi üniversitesi dışındaki*

devlet veya vakıf üniversitelerine bağlı yükseköğretim kurumlarında haftada verebileceği azami ders saatleri ve uzaktan öğretim programlarında verdikleri derslerin örgün öğretim programlarında verilen kaç ders saatine tekabül ettiği Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Rektör, rektör yardımcısı, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürlerinin ders verme yükümlülüğü yoktur. Başhekimler, dekan yardımcıları, enstitü ve yüksekokul müdür yardımcıları ve bölüm başkanları, bu madde hükümlerine göre haftada asgari beş saat ders vermekle yükümlüdür.” hükmü yer almaktadır

Konuyla alakalı olarak Ders Yükü Tespiti ve Ek Ders Ücreti Ödemelerinde Uyulacak Esaslar'ın 1.maddesi şu şekildedir.

“a) Maaş karşılığı haftalık ders yükü, öğretim üyeleri için 10 saat, öğretim görevlileri ve okutmanlar için 12 saattir. Öğretim elemanları, haftalık ders yükünün dışında gerek kadrosunun bulunduğu, gerekse diğer yükseköğretim kurumlarında, güz ve bahar yarı yıllarında mecburi ve isteğe bağlı olarak, ek ders ücreti ödenmek kaydıyla ders verebilir.

c) Rektör, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürleri için haftalık ders yükü zorunluluğu aranmaz, bunların yardımcıları ile bölüm başkanlarının haftalık ders yükü yukarıda belirtilen yükün yarısı kadardır.

Rektör, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürlüğü ile bölüm başkanlığına Yükseköğretim Kanunda belirtilen şekilde usulüne uygun olarak yapılan vekaleten görevlendirmeler haricinde söz konusu görevlerin vekaleten yürütülmesi halinde ders yükü muafiyeti ve indirimi uygulanmaz.

d) 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 31 inci maddesi uyarınca ders saati ücreti karşılığında öğretim görevlisi olarak görevlendirilenler için haftalık ders yükü zorunluluğu aranmaz.”

Söz konusu esasların 1-b maddesine göre profesör, doçent ve yardımcı doçentlerin haftalık 10 saat, öğretim görevlisi ve okutmanların ise haftalık 12 saat zorunlu ders yükleri vardır.

Yapılan incelemeler neticesinde Eğitim Fakültesi'nde görevli bazı öğretim üyelerinin fakültelerinde hiç derse girmeyerek zorunlu ders yüklerini tamamlamadıkları bununla birlikte Döner Sermaye İşletmesi kapsamında yürütülen Pedagojik Formasyon Eğitimi derslerini ücret karşılığı verdikleri tespit edilmiştir. Fakültede görevli öğretim üyeleri ve görevlilerinin öncelikle maaş karşılığı haftalık ders yüklerinin tamamlamamaları gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Pedagojik formasyon eğitimi Edebiyat Fakültesi Eğitim Bilimleri Bölümünde verilmektedir. Formasyon eğitimden dolayı alınan hizmet gelirleri Döner

Sermaye İşletmesi bünyesinde kayıt altına alınmaktadır. Edebiyat Fakültesi Dekanlığı ve Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü ile gerekli yazışmalar yapılarak 2018-2019 eğitim öğretim döneminde ek ders usul ve esaslar dahilinde hareket etmeleri, ders yükü tespitinde bulunmaları ve bu konuda gerekli tedbirleri almaları sağlanacaktır” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi bulguda yer alan tespitle ilgili olarak gerekli işlemlerin yapılacağını beyan etmiştir. Bu konun önümüzdeki dönemde incelenecektir.

BULGU 9: İç Kontrol ve İç Denetim Sisteminin Kurulması ve Yürütülmesine İlişkin Bir Faaliyetin Olmaması

Kurumun iç kontrol sistemi incelenmiş bu hususa ilişkin tespitler aşağıdaki şekilde özetlenmiştir;

A) Mardin Artuklu Üniversitesinde 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu ve ilgili ikincil düzenlemeler gereğince yapılandırılması gereken İç Kontrol Sistemine ilişkin herhangi bir çalışma olmadığı tespit edilmiştir.

İlgili Kanunun “İç Kontrolün Tanımı” başlıklı 55 inci maddesinde “*İç kontrol; idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem ve süreçle iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünüdür.*” hükmü yer almaktadır.

Maliye Bakanlığı tarafından 31.12.2005 tarihli ve 26040-3 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayınlanan ve 01.01.2006 da yürürlüğe giren İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esasların “İç Kontrol Standartları” başlıklı 5 inci maddesinde ise; “*İç kontrol standartları, merkezi uyumlaştırma görevi çerçevesinde Maliye Bakanlığı tarafından belirlenir ve yayımlanır. İdareler, malî ve malî olmayan tüm işlemlerinde bu standartlara uymakla ve gereğini yerine getirmekle yükümlüdür. Kanuna ve iç kontrol standartlarına aykırı olmamak koşuluyla, idarelerce görev alanları çerçevesinde her türlü yöntem, süreç ve özellikli işlemlere ilişkin standartlar belirlenebilir.*” denilmektedir.

Bu hüküm gereği Maliye Bakanlığı, kamu idarelerinde iç kontrol sisteminin oluşturulması, uygulanması, izlenmesi ve geliştirilmesi amacıyla gerekli standart ve temel şartları belirlemiş ve bunları “Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği” adı altında 26.12.2007 tarih ve 26738 sayılı Resmi Gazetede yayınlamıştır.

Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği ile kamu idareleri tarafından iç kontrol sistemlerinin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyumunu sağlamak üzere yapılması gereken

çalışmalar için eylem planı oluşturulması, gerekli prosedür ve ilgili düzenlemelerin hazırlanması çalışmalarının 31.12.2008 tarihine kadar tamamlanması, söz konusu çalışmaların etkili bir şekilde yürütülmesini sağlamak üzere idarelerin üst yöneticileri tarafından gerekli önlemlerin alınması istenmiştir.

Yine Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün 02.12.2013 tarihli ve 10775 sayılı Kamu İç Kontrol Standartlarına Uyum Genelgesinin 12 inci maddesinde; eylem planlarını Maliye Bakanlığına göndermeyen kamu idareleri ile eylem planlarını yeniden hazırlayacak kamu idarelerinin genelgede yer alan açıklamalar doğrultusunda en geç 31.12.2014 tarihine kadar Kamu İç Kontrol Standartları Uyum Eylem Planı Rehberi çerçevesinde hazırlayacakları Eylem Planlarını üst yöneticinin onayını müteakip on iş günü içinde Bakanlığa göndermeleri istenmiştir.

Mardin Artuklu Üniversitesinde iç kontrol sistemine yönelik olarak yapılan incelemede:

- İş süreçlerine yönelik risk belirlemelerinin yapılmadığı ve Kamu İç Kontrol standartları tebliği gereğince her yıl yapılması gereken risk analiz ve değerlendirmelerinin yapılmadığı,
- İş akış süreçleri adı altında sadece bazı birimlere yönelik iş tanımları yapıldığı iş akım şemalarının ise olmadığı,
- Birimlerde riskleri belirlemeye yönelik odak grupları oluşturulmadığı, dolayısıyla İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna risk değerlendirme raporlaması yapılamadığı,

gibi iç kontrole yönelik temel yasal çalışmaların yapılmadığı tespit edilmiştir. Gerek 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gerekse bu Kanuna dayanılarak Maliye Bakanlığınca düzenlenen İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslarda; İç kontrol sistemi ile ilgili yetki ve sorumluluklar tanımlanmıştır. Buna göre;

-Üst yöneticiler, yukarıda bahsedilen iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesinden,

-Harcama yetkilileri, görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişinden,

-Strateji Geliştirme birimi ise iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesinden, iç kontrol düzenlemeleri ve iç kontrol sistemi işleyişinin yöneticilerin görüşü, kişi ve/veya idarelerin talep ve şikâyetleri ile iç ve dış denetim sonucunda düzenlenen raporları dikkate alarak en az yılda bir olmak üzere düzenli olarak izlenmesi, değerlendirilmesi ve eylem planı formatında üst yöneticiye raporlanmasından sorumludur.

B) 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereğince oluşturulması gereken İç Denetim Birimi oluşturulmamıştır.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununda iç denetim, iç kontrol sisteminin bir unsuru olarak düzenlenmiştir. Bu Kanun' un 63 üncü maddesinde "İç denetim", 64 üncü "İç denetçinin görevleri" düzenlenmiştir. Ayrıca İç Kontrol Ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul Ve Esaslarda iç kontrol, idarenin amaçlarına, belirlenmiş politikalara ve mevzuata uygun olarak faaliyetlerin etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde yürütülmesini, varlık ve kaynakların korunmasını, muhasebe kayıtlarının doğru ve tam olarak tutulmasını, malî bilgi ve yönetim bilgisinin zamanında ve güvenilir olarak üretilmesini sağlamak üzere idare tarafından oluşturulan organizasyon, yöntem, süreç ile iç denetimi kapsayan malî ve diğer kontroller bütünü olarak tanımlanmıştır. Kurumlarda iç denetim birimi oluşturulmadan iç kontrol sisteminin olması gerektiği şekilde işlerlik kazanması mümkün değildir.

Kurumdaki 3 kişilik iç denetçi kadrosuna herhangi bir atama yapılmamıştır. Mevzuatın öngördüğü şekilde, boş olan iç denetçi kadrolarına atama yapılması, iç denetim biriminin oluşturulması ve iç denetim faaliyetlerine başlanması gerekmektedir.

Sonuç olarak Mardin Artuklu Üniversitesinde üst yönetici sorumluluk ve gözetiminde, iç kontrol sisteminin 5018 sayılı Kanun ve ilgili mevzuat çerçevesinde yapılandırılması ve bu sistemin önemli bir unsuru olan iç denetim biriminin oluşturulmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemizde İç Kontrol Birim Başkanlığı kurulmadığı gibi iç denetçi ataması da yapılmamıştır. Personel Daire Başkanlığından alınan bilgiler neticesinde iç denetçi kadro ilanı yapılmış, ancak başvurular arasında gerekli kriteri sağlayan aday olmadığı için iç denetçi istihdamı yapılmamıştır. 2018 yılı içinde iç denetçi kadro ilanı yapılarak gerekli iç denetçi istihdamı yapılacaktır.

Üniversiteye bağlı bütün birimlerin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönerge ile birimlerin Hizmet Envanteri ve Hizmet standartları oluşturulmuş olup üniversite senatosu gündemine alınacaktır. Buna bağlı olarak İç Kontrol Standartları oluşturularak İç Kontrol Eylem Planı hazırlanarak 2018 yılı içinde bitirilecektir. 4734 sayılı kanun kapsamına giren ihalelerden ön mali kontrol süreci Strateji Geliştirme Daire Başkanlığınca tarafından yapılmakta olup, gerekli ön mali kontrol görüş raporu düzenlenmektedir.” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi bulguda yer alan tespitle ilgili olarak gerekli işlemlerin yapılacağını beyan etmiştir. Bu konun önümüzdeki dönemde incelenecektir.

BULGU 10: Üniversite Server Odasının Fiziki Şartlarının Riskli Olması

Mardin Artuklu Üniversitesi server odasının konumu ve fiziki koşullarının uygun çalışma ortamı şartlarını taşımadığı tespit edilmiştir. Server odası zemin katta olması sebebiyle

olası bir sel felaketi riski ile karşı karşıyadır. Fiziksel ve çevresel kontrollerin amacı, bilişim sistemleri donanımının ve yazılımının kasten ya da kazaen oluşan hasarlara, izinsiz erişim sonucu bozulma veya çalınma ile her türlü çevresel tehlikelere karşı korunmasıdır. Bilişim sistemleri, bu sistemlere erişme yetkisi olmayan kişilerin yol açabilecekleri hasarlara ve müdahalelere karşı fiziksel engeller konulmak suretiyle korunurken; yangın, su (ya da aşırı nem), elektrik, voltaj dalgalanmaları veya güç yetersizlikleri gibi çevresel tehlikelere karşı da uygun önlemler alınarak korunmalıdır.

- Kurum, ana bilişim sistemlerinin bulunduğu binalara yetkisiz fiziksel erişimi önlemelidir.

- Kurum, bilgisayar odalarına ve çalışma alanlarına fiziksel erişimin yetki dahilinde gerçekleştirilmesini sağlamalıdır.

- Yangın belirleme ve söndürme sistemleri kurulmuş olmalıdır.

- Bilişim sistemleri su basması riskinin yüksek olduğu yerlerde zemin veya zemin altı katlarda kurulmuş olmamalıdır.

- Bilişim sistemleri donanımı yerden yüksekte konumlandırılmalı ve su boruları veya su tanklarının etrafında veya ıslak zeminlerin (Lavabo, mutfak, banyo...) bitişiklerinde bulundurulmamalıdır.

- Olası su sızıntılarına karşı bilişim sistemleri personelini uyarmak amacıyla otomatik su veya nem detektörleri kullanılmalıdır.

- Bilişim sistemlerini elektrik kaynaklı zararlardan korumak amacıyla kesintisiz güç kaynakları, jeneratörler, alternatif güç kabloları ve diğer düzenleyiciler kurulmuş olmalıdır.

Yukarıda bahsedilen risklerden dolayı server odasının fiziksel ve çevresel tehditlerden uzak başka bir yere taşınmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemiz tarafından merkez kampüste, Kalkınma Bakanlığının 2018 yılı Yatırım Programında idari bina yapılması işi bulunmaktadır. Söz konusu idari bina yapılması işi ihale sürecinde olup proje ile:

- Sistem odası zemin veya alt katta olmayıp binanın orta katında yer alacaktır.

- Sistem odasına girişler sadece yetkili kişilerce, parmak izi girişi ile yapılabilecektir.

- Yangın belirleme ve söndürme sistemi kurulacaktır.

- Sistem odası yükseltilmiş zemin ve alçaltılmış tavan yapısına uygun alt veya üst tarafından herhangi bir su borusu geçmeyecek ve su sızıntısına mahal vermeyecek şekilde yapılacaktır.

- Sistem odasında bulunan cihazların elektrik kaynaklı zararlardan korunması için sistem

odası bilişim sistemleri güç ünitesi ile beslenecek ve herhangi bir elektrik arızası ve kesintisinde sistem bu güç ünitesi ile beslenecektir.

-Sistem odasına giriş tek bir kapı ile yapılacak olup yedek giriş kapısı veya pencere olmayacaktır.

-Sistem odası 7/24 kamera sistemi ile izlenecek olup görüntüler kaydedilecektir. Ayrıca sistem odasına giriş çıkışlar parmak izli giriş yazılımı ile kayıt altına alınacaktır.

-Sistem odasında bulunan cihazlar hem sistem odası içerisinde yedekli hem de başka bir binada bulunan felaket kurtarma merkezine yedekleme yapacak şekilde aktif bir yedekleme sistemi oluşturulacaktır.(şuan ki mevcut yapı da bu şekilde çalışmaktadır)” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi bulguda yer alan tespitle ilgili olarak 2018 yılı yatırım programına alınan idari bina yapım işi ile gerekli işlemlerin yapılacağını beyan etmiştir. Bu konun önümüzdeki dönemde incelenecektir.

BULGU 11: Ek Ders Ücreti Ödemelerinin Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemine Entegre Edilmemesi

Ek ders ücreti ödemelerine ilişkin yapılan incelemeler neticesinde söz konusu ödemelerin Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemine entegre edilmediği görülmüştür.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 36 ncı maddesine göre;

“Öğretim üyesi, kadrosunun bulunduğu yükseköğretim birimi ile sınırlı olmaksızın ve ihtiyaç bulunması halinde görevli olduğu üniversitede haftada asgari on saat ders vermekle yükümlüdür. Öğretim görevlisi ve okutmanlar ise, haftada asgari on iki saat ders vermekle yükümlüdür

Öğretim elemanlarının, ders dışındaki uygulama, seminer, proje, bitirme ödevi ve tez danışmanlıklarının kaç ders saatine karşılık geldiği; kendi üniversitesi dışındaki devlet veya vakıf üniversitelerine bağlı yükseköğretim kurumlarında haftada verebileceği azami ders saatleri ve uzaktan öğretim programlarında verdikleri derslerin örgün öğretim programlarında verilen kaç ders saatine tekabül ettiği Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenir.

Rektör, rektör yardımcısı, dekan, enstitü ve yüksekokul müdürlerinin ders verme yükümlülüğü yoktur. Başhekimler, dekan yardımcısı, enstitü ve yüksekokul müdür yardımcısı ve bölüm başkanları, bu madde hükümlerine göre haftada asgari beş saat ders vermekle yükümlüdür.”

2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu'nun “Ek ders ücreti” başlıklı 11 inci maddesinde ise:

“(Değişik birinci fıkra : 26/6/2001 - 4689/4 md.) 2547 Sayılı Yükseköğretim Kanununun 36 ncı maddesine göre haftalık okutulması mecburi ders yükü saati dışında, kısmi statüde bulunanlar dahil öğretim elamanlarına görev unvanlarına göre Maliye Bakanlığının görüşü üzerine Yükseköğretim Kurulu tarafından belirlenen mecburi ve isteğe bağlı dersler ve diğer faaliyetler için bu ders ve faaliyetlerin haftalık ders programında yer alması ve fiilen yapılması şartıyla en çok yirmi saate kadar, ikinci öğretimde ise en çok on saate kadar ek ders ücreti ödenir. Ders yüklerinin tamamlanmasında öncelikle normal örgün öğretimde verilen ders ve faaliyetler dikkate alınır.

(Değişik : 26/6/2001 - 4689/4 md.) Öğretim elemanlarının teorik derslerle yaptıkları uygulama, yönettikleri tez, seminer ve doktora çalışmalarının ve ara sınavların ne ölçüde ders yükünden sayılacağı Yükseköğretim Kurulunca belirlenir. Ara sınavlar için Yükseköğretim Kurulunca öğrenci sayısı gözönünde bulundurulmak suretiyle tespit edilecek ders yükü beş saati, diğer faaliyetler için belirlenecek ders yükü ise bir saati geçemez. Teorik dersler dışındaki faaliyetlerin ders yükünün tamamlanmasından sonraki kısmı ek ders ücretinin hesabında dikkate alınır. Ancak mecburi ders yükünün tamamlanmasında ve ek ders ücretinin hesabında, teorik dersler dışındaki faaliyetlerin haftalık en fazla on saatlik kısmı dikkate alınır, kalan kısmı ise maaş karşılığı sayılır.

(Değişik: 9/4/1990 - KHK - 418/29 md.; İptal: Ana.Mah.nin 5/2/1992 tarih ve E.1990/22, K.1992/6 Sayılı Kararı ile; Yeniden düzenleme: 18/5/1994-KHK/527/21 md.) Dersi veren öğretim elemanına her ders için ayrı ayrı olmak üzere yarı yıl ve yıl sonu dönemlerinde her 50 öğrenci için 300 gösterge rakamının Devlet Memurları Kanununa göre aylıklar için belirlenen katsayı ile çarpımı sonucu bulunacak tutarda sınav ücreti ödenir. Öğrenci sayısının hesabında küsurlar tama iblağ edilir ve 500 öğrenciden fazlası dikkate alınmaz. Ara sınavlar ve bütünleme sınavları için sınav ücreti ödenmez.

Yükseköğretim Kurumlarının kadrolarında olmayıp bu unvanları taşıyanlardan ders saati başına görevlendirilenlerin sosyal güvenlik kuruluşlarından almakta oldukları aylıklar bu şekilde görevlendirilmeleri nedeniyle kesilmez

Müfredat programları uyarınca normal çalışma günlerinde çalışma saatinin bitiminden ve saat 17.00'den sonra başlayan gece öğretimi ile hafta tatili, yarı yıl veya yaz tatillerinde yapılan öğretimde yukarıdaki şekilde hesaplanan ek ders ücretleri % 60 zamlı ödenir. Yaz ve yarı yıl tatillerinde yapılan öğretim için verilecek ek ders ücretinin hesabında ders yükü dikkate alınmaz”

hükümleri yer almaktadır.

Ek ders ücreti, profesörler için 300, doçentler için 250, yardımcı doçentler için 200,

öğretin görevlisi ve okutmanlar için 160 göstergenin Devlet Memurları Kanunu'na göre aylıklar için belirlenen katsayı ile çarpımından oluşmaktadır.

Yapılan incelemede, ek derslerin ödenmesine ilişkin olarak katsayı ve unvana ilişkin olarak esaslı bir hata tespit edilememiştir. Ancak, 2914 sayılı Kanuna göre ek ders ücretinin ödenebilmesi için bu ders veya faaliyetlerin haftalık ders programında yer alması ve fiilen yapılması gerekmektedir. Uygulamada öğretim elemanının izinli raporlu veya görevli olduğu günler personel dairesi başkanlığınca yapıldığından maaş tahakkuk servisi tarafından söz konusu kişiye ait fiili durumun takibi yapılamamaktadır. Bu nedenle personelin fiili durumunun takibinin ve bu fiili durumuna bağlı ödemelerin otomasyon üzerinden yapılması durumunda söz konusu hatalı ödemelerin engellenebileceği tespit edilmiştir.

Yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ve açıklamalar doğrultusunda kaynakların verimli kullanılmasını sağlamak, ekders ödeme tutarlarının doğru olarak hesaplanıp ödenebilmesi için Bütünleşik Kamu Mali Yönetim Bilişim Sistemi'nin personelin rapor izin ve diğer durumlarını takip etmeye yarayacak şekilde güncellenmesi ve personel biriminin ilgili personele ait rapor, izin ve geçici görevlendirme gibi hususları anında sisteme girmesinin gerekli olduğu kanaatine varılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; Kamu İdaresi cevabında özetle Üniversite personeline yönelik alınmış olan özlük programına ek olarak 2018 yılı içerisinde ek ders ödemeleri için modül yaptırıldığı, ders dönemi ortasına denk gelmesi nedeniyle modülün bir yüksekokulda pilot uygulama ile kullanılmaya başlandığı ve 2018-2019 eğitim öğretim yılından itibaren ilgili modülün tüm akademik birimlerde kullanılacağı belirtilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu İdaresince bulguda yer alan hususa ilişkin 2017 yılı içinde pilot uygulama başlatıldığı ve 2018-2019 güz döneminden itibaren tüm akademik birimlerde bu uygulamanın kullanılacağı ifade edilmiştir. Fakat bu durumun 2017 yılı mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

BULGU 12: İzleyen Faaliyet Döneminde İade Edilecek Teminatların Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Grubunda Yer Alan Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına Aktarılmaması

Üniversitenin muhasebe kayıtlarının incelenmesi sonucunda alınan teminatlardan izleyen faaliyet dönemi içerisinde iade edilecek olanların dönem sonunda 330 Alınan Depozito ve Teminatları Hesabına aktarılması gerekirken, 430 Alınan Depozito ve Teminatları Hesabında bekletildiği ve iade işlemlerinin bu hesaptan gerçekleştirildiği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 330 Alınan Depozito ve Teminatlar

Mardin Artuklu Üniversitesi 2017 Yılı Sayıştay Düzenlilik Denetim Raporu 22

Hesabı ile 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı ile ilgili olarak:

“330 Alınan depozito ve teminatlar hesabı

Hesabın niteliği

MADDE 256- (1) Alınan depozito ve teminatlar hesabı, mevzuatları gereği nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatlardan bir yıl içinde iade edilecek olanların izlenmesi için kullanılır.

Hesaba ilişkin işlemler

MADDE 257- (1) Alınan depozito ve teminatlar hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir:

a) İhale teminatları;

1) İhalelere katılan isteklilerden mevzuatı gereği nakden alınan geçici teminatlar ile üzerinde ihale kalan isteklilerden nakden alınan veya hakedişlerinden kesilmek suretiyle tahsil edilen kesin teminat ve ek kesin teminatlar bu bölüme kaydedilir.

...

Hesabın işleyişi

MADDE 258- (1) Alınan depozito ve teminatlar hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Alacak

1) Depozito ve teminat olarak tahsil edilen ve bir yıl veya faaliyet dönemi içinde iade edilecek tutarlar bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç kaydedilir.

2) Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki alınan depozito ve teminatlar hesabında kayıtlı tutarlardan izleyen faaliyet dönemi içinde iade edilecek depozito ve teminatlar dönem sonunda bu hesaba alacak, 430-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına borç kaydedilir.

...

430 Alınan depozito ve teminatlar hesabı

Hesabın niteliği

MADDE 330- (1) Alınan depozito ve teminatlar hesabı, mevzuatları gereği nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatlardan bir yıldan daha uzun bir süre içinde iade edilecek olanların izlenmesi için kullanılır.

Hesabın işleyişi

MADDE 331- (1) Alınan depozito ve teminatlar hesabına ilişkin alacak ve borç kayıtları aşağıda gösterilmiştir:

a) Alacak

1) Depozito ve teminat olarak tahsil edilen tutarlardan bir yıldan daha uzun bir süre içinde iade edilecek olanlar bu hesaba alacak, 100-Kasa Hesabı veya 102-Banka Hesabı ya da ilgili diğer hesaplara borç kaydedilir.

b) Borç

1) Alınan depozito ve teminatlar hesabında kayıtlı tutarlardan izleyen faaliyet dönemi içinde iade edilecek depozito ve teminatlar dönem sonunda bu hesaba borç, kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki 330-Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabına alacak kaydedilir.”

hükümleri yer almaktadır.

Yönetmeliğin ilgili hükümlerinden anlaşılacağı üzere sözleşme süresi bir yıldan fazla olan ihalelerde yükleniciden nakden alınan veya hakedişinden kesilmek suretiyle tahsil edilen kesin teminat ve ek kesin teminatlar 430 Alınan Depozito ve Teminatları Hesabına kaydedilir. Kaydedilen teminatlardan izleyen faaliyet dönemi içerisinde iade edilecek olanlar ise dönem sonunda 330 Alınan Depozito ve Teminatları Hesabına aktarılır ve dönem içerisinde iade işlemi buradan gerçekleştirilir.

Üniversitesinin muhasebe kayıtlarında 430 Alınan Depozito ve Teminatları hesabına alınan teminatlardan izleyen faaliyet dönemi içerisinde iade edilecek olanların 330 Alınan Depozito ve Teminatları Hesabına aktarılmadan doğrudan iade edildiği görülmüştür. Bu durum kurumun bilançosunda hataya neden olmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; Kamu İdaresi cevabında özetle sözleşme sürelerinin bir yıldan fazla olup olmadığı bilgisinin alınmaması sebebiyle alınan depozito ve teminatların 330 nolu hesaba kaydedildiği, bulguda yer alan tespit üzerine alınan depozito ve teminatların muhasebe kaydı yapılmadan önce ilgili sözleşmelerin inceleneceği ve sözleşme sürelerine uygun olarak ilgili hesaplara kaydedileceği belirtilmiştir.

Sonuç olarak; Kamu idaresi bulgumuzda yer alan tespite iştirak etmiş ve söz konusu hususa ilişkin gerekli düzeltmelerin yapılacağını beyan etmiştir. Fakat bu durumun 2017 yılı mali tablolarındaki hatayı düzeltici bir etkisi bulunmamaktadır.

8. EKLER**EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI**

2017 YILI BİLANÇOSU					
AKTİF HESAPLAR				PASİF HESAPLAR	
1 DÖNEN VARLIKLAR	15.166.297,42			3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	2.206.635,87
10 HAZİR DEĞERLER	7.504.182,12			33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR	965.066,47
100 KASA HESABI	319,14			330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	21.185,35
102 BANKA HESABI	7.568.526,42			333 EMANETLER HESABI	943.881,12
103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)	-500.000,00			36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	1.241.569,40
104 PROJE ÖZEL HESABI	435.336,56			360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI	1.241.569,40
12 FAALİYET ALACAKLARI	2.609.869,05			5 ÖZ KAYNAKLAR	741.541.916,97
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	2.470.317,24			50 NET DEĞER	696.267.786,00
121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI	139.551,81			500 NET DEĞER HESABI	696.267.786,00
14 DİĞER ALACAKLAR	2.043.787,36			57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI	91.294.256,19
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	2.043.787,36			570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI	91.294.256,19
15 STOKLAR	1.245.327,22			59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI	-46.020.125,22
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	1.245.327,22			591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI	-46.020.125,22
16 ÖN ÖDEMELER	1.763.131,67				
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	1.763.131,67				
2 DURAN VARLIKLAR	728.582.255,42				

22 FAALİYET ALACAKLARI	38.220,00					
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR	728.544.035,42					
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI	572.567.288,91					
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI	50.042.520,39					
252 BİNALAR HESABI	136.513.858,17					
253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI	3.725.846,29					
254 TAŞITLAR HESABI	1.546.337,43					
255 DEMİRBAŞLAR HESABI	21.632.547,48					
257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-79.231.386,56					
258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI	21.747.023,31					
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	0,00					
260 HAKLAR HESABI	2.242.462,83					
268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-2.242.462,83					
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR	0,00					
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR	442,50					
299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)	-442,50					
AKTİF TOPLAM	743.748.552,84				PASİF TOPLAMI	743.748.552,84

Bilanço Dipnotları:

910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI	4.758.675,40
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI	4.758.675,40
920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI	17.276.402,14
921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI	17.276.402,14

948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI	3.763.494,13
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR EMANETLERİ HESABI	3.763.494,13

2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

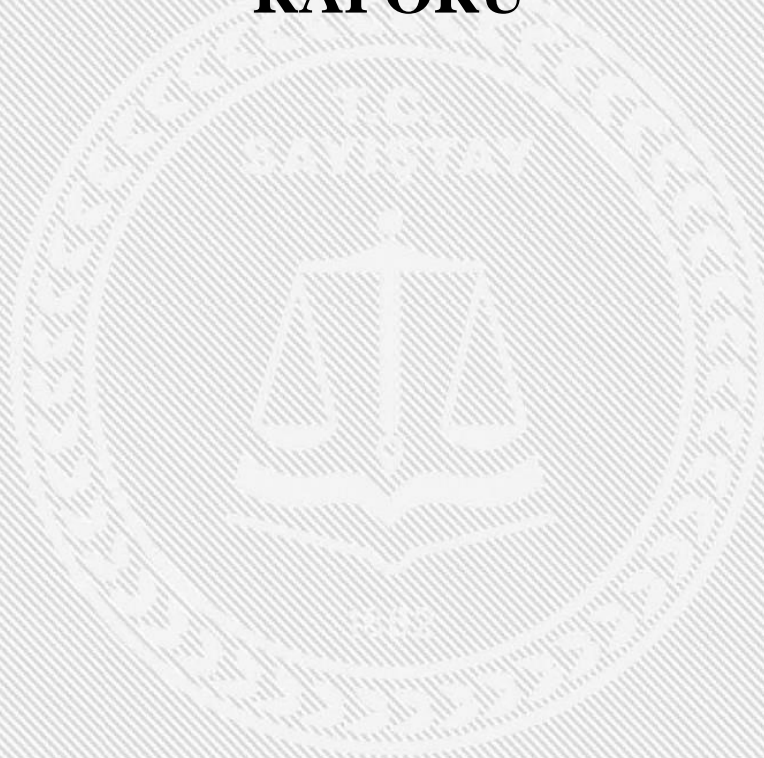
GİDERLER			GELİRLER		
Ekonomik Kodu	Adı	Tutarı	Ekonomik Kodu	Adı	Tutarı
630.01	Personel Giderleri	49.463.060,11	600.03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	2.506.730,50
630.02	Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Prim Giderleri	6.405.094,86	600.04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	102.241.219,91
630.03	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	16.090.079,72	600.05	Diğer Gelirler	2.089.330,52
630.05	Cari Transferler	1.649.017,49	600.11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	32.901,29
630.12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	464.028,56	610	İndirim, İade ve İskontolar Hesabı	60.860,25
630.13	Amortisman Giderleri	71.875.319,73			
630.14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	1.689.584,40			
630.30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	5.004.122,43			
630.99	Diğer Giderler	189.139,89			
	GİDER TOPLAMI (B)	152.829.447,19		GELİR TOPLAMI (A)	106.809.321,97
FAALİYET SONUCU (A - B) (+/-) -46.020.125,22					

MARDİN ARTUKLU ÜNİVERSİTESİ

2017 YILI

SAYIŞTAY PERFORMANS DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1. ÖZET.....	29
2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	29
3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	30
4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	30
5. GENEL DEĞERLENDİRME	31
6. DENETİM BULGULARI.....	31

1. ÖZET

Bu rapor, Mardin Artuklu Üniversitesi performans denetimi sonuçlarını ve bulgularını içermektedir.

6085 sayılı Kanununun 36 ncı maddesi uyarınca, Sayıştay “hesap verme sorumluluğu çerçevesinde idarelerce belirlenen hedef ve göstergelerle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının ölçülmesi suretiyle gerçekleştirilen denetim” olarak tanımlanan performans denetimini yapmakla görevli ve yetkilidir.

Mardin Artuklu Üniversitesi'nin hedef ve göstergeleriyle ilgili olarak faaliyet sonuçlarının değerlendirmesini sağlamak amacıyla aşağıdakiler denetlenmiştir:

- 2013- 2017 dönemine ait Stratejik Plan,
- 2017 yılı Performans Programı,
- 2017 yılı İdare Faaliyet Raporu ve
- Faaliyet sonuçları ölçümü yapan veri kayıt sistemleri.

Yapılan incelemede;

Mardin Artuklu Üniversitesinin 2013 - 2017 dönemine ait Stratejik Planı, 2017 yılı Performans Programı, 2017 yılı Faaliyet Raporunun mevcut olduğu ve zamanında yayımlandığı, Stratejik Plan ve Performans Programının mevzuatta belirtilen şekil ve içeriğe büyük oranda uygun olarak hazırlandığı ancak Faaliyet Raporunun mevzuatta belirtilen şekil ve içeriğe tam olarak uygun şekilde hazırlanmadığı görülmüştür. Ayrıca faaliyet sonuçlarının ölçülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin olarak veri kayıt sisteminin kurulmadığı görülmüştür. Hesap verme sorumluluğunun sağlanması amacıyla Faaliyet Raporunun Performans Programıyla ve dolayısıyla Stratejik Planla ilgisinin kurularak hazırlanması ve hedeflere yönelik gerçekleştirilen faaliyetlerin sonuçlarının tümünün ölçülebilmesi, raporlanabilmesi için etkin bir veri kayıt sisteminin kurulması performans yönetim sisteminin işlemlerini sağlayacaktır.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresi yönetimi, 5018 sayılı Kanun ve bu Kanun uyarınca yayımlanan Stratejik Plan, Performans Programı ve İdare Faaliyet Raporlarının hazırlanmasına ilişkin yönetmelik ve kılavuzlara uygun olarak hazırlanmış olan performans bilgisi raporlarının doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştay’a sunulmasından; bir bütün olarak

sunulan bu raporların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tam ve doğru olarak yansıtmasından; kamu idaresinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarının ölçülmesine ilişkin sistemlerin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden; performans bilgisinin dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin amaç, hedef, gösterge ve faaliyetlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, kamu idaresinin raporladığı performans bilgisinin güvenilirliğine ilişkin değerlendirme yapmak, performans yönetimi ve faaliyet sonuçlarını ölçen sistemleri değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimin dayanağı; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları ve Sayıştay ikincil mevzuatıdır.

Denetimin amacı, bütçe hakkının gereği olarak kamu idarelerinin faaliyet sonuçları hakkında TBMM ve kamuoyuna güvenilir ve yeterli bilgi sunulması, kamu idarelerinin performansının değerlendirilmesi ile hesap verme sorumluluğu ve saydamlığın yerleştirilmesi ve yaygınlaştırılmasıdır.

Denetim, kamu idaresinin faaliyet raporunda yer alan performans bilgilerinin ve bunları oluşturan kayıt ve belgelerin doğruluğu ve güvenilirliğine ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile gerçekleştirilir.

Bu çerçevede, Mardin Artuklu Üniversitesi'nin yayımladığı 2013 - 2017 dönemine ait Stratejik Plan, 2017 yılı Performans Programı ve 2017 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenmiştir.

5. GENEL DEĞERLENDİRME

2017 yılı performans denetimi kapsamında Mardin Artuklu Üniversitesi'nin yayımladığı 2013 - 2017 dönemine ait Stratejik Plan, 2017 yılı Performans Programı ve 2017 yılı İdare Faaliyet Raporu incelenerek faaliyet sonuçlarının ölçülmesine yönelik olarak üretilen performans bilgisinin güvenilir olup olmadığı değerlendirilmiştir.

Mardin Artuklu Üniversitesi'nin 2013 - 2017 dönemine ait Stratejik Planı incelendiğinde; planın zamanında yayımlandığı, bulgu konusu yapılan konu dışında mevzuatta belirtilen şekil ve içeriğe uygun olarak hazırlandığı görülmüştür.

2017 yılı Performans Programı ve 2017 yılı İdare Faaliyet Raporunun yasal süreleri içinde yayımlandığı ve bulgu konusu yapılan hususlar dışında mevzuatta belirtilen şekil şartlarına büyük oranda uygun olduğu düşünülmektedir. .

Üniversitenin faaliyet sonuçlarının ölçülmesi için herhangi bir yazışma süreci ya da detaylı bir bilişim programıyla oluşturulmuş veri kayıt sistemi bulunmamaktadır. Bu nedenle idarenin yıl boyunca gerçekleştirdiği faaliyetleri düzenli olarak izlemesi ve hedefler temelinde performansını ölçmesi mümkün gözükmemektedir.

Bu nedenle Rapor, “doğrulanabilirlik” ve “geçerlilik/ikna edicilik” kriterleri açısından yeterince değerlendirilememiştir. Üniversitenin faaliyet sonuçları hakkında raporlama yaparken, stratejik plan uygulamasının sistematik olarak takip edilmesini, uygulama sonuçlarının amaç ve hedeflerle kıyasla ölçülmesini ve belirli aralıklarla raporlanmasını sağlayan önceden tanımlanmış izleme ve değerlendirmeye yönelik kendine ait bir veri kayıt sistemi kurmasının uygun olacağı düşünülmektedir.

6. DENETİM BULGULARI

A. Stratejik Planın Değerlendirilmesi

BULGU 1: Stratejik Planda Performans Göstergelerinin Sayısal Olarak Belirlenmemesi

Performans göstergeleri; gerçekleşen sonuçların önceden belirlenen hedefe ne ölçüde ulaşıldığının ortaya konulmasında kullanılır. Bir performans göstergesinin, ölçülebilirliğin sağlanması bakımından miktar, zaman, kalite veya maliyet cinsinden ifade edilmesi gerekmektedir.

Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlara Dair Tebliğ’de, hedeflere yönelik performans göstergelerinin, bu göstergeler cinsinden mevcut durumun ve plan döneminde ulaşılması arzulanan seviyenin belirtilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Aşağıdaki örnekte görüleceği üzere, stratejik hedefe ne ölçüde ulaşıldığını ölçmek için göstergeler tanımlanmış, fakat sayısal olarak ifade edilmemiştir. Belirlenen göstergede ulaşılacak istenen seviye belirtilmediğinden hedefe ulaşıp ulaşılmadığını ölçmek mümkün olmayacaktır.

Stratejik Hedef	Performans Göstergesi
Öğrencilerin bireysel, sosyal, mesleki ve psikolojik ihtiyaçlarına yönelik alanların mevcut durum kapasitesini artırmak	Öğrenci memnuniyeti Oranı

Hedeflerin tanımlandıktan sonra sayısal olarak tespit edilememesinin veya göstergelerle ölçülebilir duruma getirilememesinin stratejik plan için eksiklik olduğu düşünülmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemiz 2007 yılında kurulmasına rağmen 2009 yılında fiilen eğitim öğretim faaliyetine başlamıştır. 2012 yılında ilk defa 2013-2017 yıllarını kapsayan stratejik plan hizmet alımı suretiyle hazırlanmıştır. Bu yüzden stratejik planda performans göstergeleri sayısal olarak tam olarak belirlenmemiştir.

2017 yılı içinde Kalkınma Bakanlığınca hazırlanan Yükseköğretim Stratejik Plan Hazırlama Rehberi doğrultusunda 2018-2022 yılları kapsayan stratejik plan hazırlanmış ve plan Kalkınma Bakanlığının görüşüne sunulduktan sonra uygulamaya konulmuştur. 2018-2022 yılları kapsayan stratejik planımızda performans göstergeleri sayısal olarak belirlenmiştir." denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu İdaresi bulguda yer alan tespitin varlığını kabul etmiş, söz konusu hususa 2013-2017 yıllarını kapsayan stratejik planda yer verilmediğini, ancak 2018-2022 yıllarını kapsayan stratejik planda söz konusu eksikliğin giderildiğini beyan etmiştir. Söz konusu husus önümüzdeki dönemlerde incelenecektir.

B. Performans Programının Değerlendirilmesi

BULGU 2: Faaliyet Maliyetleri Tablosunun Altında Açıklamalar Kısımının Yer Almaması

Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Performans Programı Hazırlama Rehberinin ekinde hangi tabloların hazırlanacağı belirtilmiştir. Buna göre hazırlanacak tablolardan biri de faaliyet maliyetleri tablosudur.

Faaliyet maliyetleri tablosu performans programı hazırlık çalışmalarında üst yönetici ve harcama yetkilileri tarafından belirlenen her bir faaliyet için sorumlu birimler tarafından ayrı ayrı doldurulacaktır. Aynı faaliyetten sorumlu birden fazla harcama birimi olması halinde her harcama birimince bu tablo ayrı ayrı doldurulacak olup mali hizmetler birimlerince bu tablolar konsolide edilerek tek bir tablo haline getirilecektir. Açıklamalar bölümünde ilgili faaliyetin kapsamı, gerekçesi ve önemine ilişkin bilgiler ile faaliyet maliyetinin hesaplanmasına ilişkin hususlara yer verilecektir.

Mardin Artuklu Üniversitesi 2017 Performans Programı'nın incelenmesi neticesinde programda yer alan faaliyet maliyetleri tablosunun altında açıklamalar kısmına genel olarak yer verilmediği görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; "2017 yılı içinde Kalkınma Bakanlığınca hazırlanan Yükseköğretim Stratejik Plan Hazırlama Rehberi doğrultusunda 2018-2022 yılları kapsayan stratejik planı hazırlanmış, Kalkınma Bakanlığının görüşüne sunulduktan sonra uygulamaya konulmuştur. Planda maliyet tablosu hazırlanmış ve tablonun altında açıklamalar yapılmıştır." denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu İdaresi cevabında bulguda yer alan hususa ilişkin eksikliğin giderileceğini beyan etmiştir. Söz konusu husus önümüzdeki dönemde incelenecektir.

BULGU 3: Performans Programında Yer Alan Performans Hedefinin Çıktı veya Sonuç Odaklı Olmaması

Performans programı üzerinde yapılan incelemeler neticesinde bir performans hedefinin faaliyet odaklı olduğu tespit edilmiştir.

Performans Programı Hazırlama Rehberine göre, performans programlarında yer alan performans hedeflerinin çıktı veya sonuç odaklı olmalıdır. Söz konusu düzenlemeye göre;

"Çıktı: İdare tarafından üretilen nihai ürün veya hizmetlerdir.

Sonuç: İdarenin sunduğu ürün ve hizmetlerin, bireyler ve toplum üzerinde meydana

getirdiği etkilerdir." Performans Programında yer alan bir kısım hedefin girdi odaklı olmaması sebebiyle değerlendirmeye tabi tutulamamıştır.

Stratejik Hedef	Performans Hedefi	Gösterge	Değerlendirme
1.2.1 Üniversitenin Ulusal ve Uluslararası Alanda ilişkilerini Güçlendirmek ve Tanınırlığını Arttırmak	Üniversitenin ulusal ve uluslararası alanda ilişkilerini güçlendirmek ve tanınırlığını arttırmak	Öğretim Üyesi Ulusal ve Uluslararası Programlara Katılım Oranı	Performans Hedefi çıktı veya sonuç odaklı olmayıp faaliyet odaklı olarak belirlenmiştir.

Kamu idaresi cevabında; "Kalkınma Bakanlığınca hazırlanan üniversiteler için stratejik plan hazırlama rehberi esas alındığından dolayı 2018-2022 yılları kapsayan stratejik planımızda performans hedeflerimiz sonuç odaklı olduğu görülmektedir. Bu yüzden hazırlanacak performans programında yer alan performans hedefler sonuç odaklı olacaktır." denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu İdaresi bulguda yer alan hususla ilgili gerekli işlemlerin yapılacağını beyan etmiştir. Söz konusu husus önümüzdeki dönemde incelenecektir.

C. Faaliyet Raporunun Değerlendirilmesi

BULGU 4: Performans Hedeflerinin ve Göstergelerinin Gerçekleşme Durumunun İzlenmemesi

Mardin Artuklu Üniversitesi 2017 yılı Faaliyet Raporu üzerinde yapılan incelemelerde, performans programında yer verilen göstergelerinin gerçekleşme durumunun izlenmediği tespit edilmiştir.

Kamu İdareleri için Stratejik Planlama Kılavuzunun "İzleme ve Değerlendirme" bölümünde, "*Performansın izlenmesi, izleme faaliyetinin temelidir. Bunun için performans göstergeleri ile ilgili veriler düzenli olarak toplanmalı ve değerlendirilmelidir.*" hükmü yer almaktadır. Yine aynı bölümde "*İzleme ve değerlendirme süreci kurumsal öğrenmeyi ve buna bağlı olarak faaliyetlerin sürekli olarak iyileştirilmesini sağlar. Ayrıca, hesap verme sorumluluğunun oluşturulmasına katkıda bulunur. Stratejik planın izleme ve değerlendirmeye tabi tutulması şarttır. Aksi takdirde, gerek planın uygulanmasında gerekse ilgililerin hesap*

verme sorumluluğu ilkesinin hayata geçirilmesinde zorluklarla karşılaşılacaktır. ”denilmek suretiyle, izleme ile hesap verme sorumluluğu arasında bağlantı kurulmuştur.

Performans Programı içerisinde yer alan performans göstergelerinin izlenme durumuna ilişkin raporun incelenmesinde, performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme değerlerinin 2017 yılı için izlenmediği, takiplerinin yapılamadığı, herhangi bir veri gerçekleşmesinin olmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi cevabında; “Daha önce hazırlanan 2013-2017 yıllarını kapsayan stratejik planımızda izleme ve değerlendirme kriterlerine fazla yer verilmediğinden dolayı hazırlanan performans programında hedef ve göstergelerin gerçekleşme durumu yeterince izlenememiştir. Ayrıca yıllık faaliyet raporunda mevcut durum analizi ve takibi yapılmamış, performans hedef ve göstergelerinin gerçekleşme değerlerine yeterince yer verilmemiştir. Yeni stratejik planımızda izleme ve değerlendirme kriterlerine yeterince yer verildiğinden dolayı performans hedef ve göstergelerini izlenmesi sağlanacaktır.” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu İdaresi bulguda yer alan hususla ilgili gerekli işlemlerin yapılacağını beyan etmiştir. Söz konusu husus önümüzdeki dönemlerde incelenecektir.

D. Faaliyet Sonuçlarının Ölçülmesi Ve Değerlendirilmesi

BULGU 5: Veri Kayıt Sistemlerinin Doğruluğu ve Güvenilirliğine İlişkin Kontrol Mekanizmalarının Oluşturulmaması

Veri kayıt sistemi, bir performans hedefi veya göstergesine yönelik tüm performans bilgisinin toplandığı, analiz edildiği, üretildiği, performans yönetim sistemi uygulamasının sistematik olarak takip edildiği ve raporlandığı sürecin tamamını ifade eder. Veri kaynağı ise veri kayıt sistemine bilgi sağlayan unsurları içerir.

Herhangi bir performans hedefi veya göstergesine ilişkin gerçekleşmenin ölçülebilmesi ve raporlanabilmesi için bu ölçümün ne şekilde yapılacağı belirlenmiş olması gerekir. Veri kayıt sistemi performansın ölçümüne yönelik belirlenmiş bir yazışma süreci olabileceği gibi, ilgili göstergeye yönelik gerçekleşme sonuçlarını gösteren detaylı bir bilişim programı da olabilir.

Mardin Artuklu Üniversitesi 2017 yılı denetimleri sırasında idare tarafından performans programına oluşturulmuş bir veri kayıt sistemi mevcut değildir. Dolayısıyla performans bilgisinin raporlanmasında kullanılan sistemlerin değerlendirmesinde bu sistemlerin tam ve doğru veri üretip üretmediği, veri sistemlerinin güvenilirliği, veri sistemleri üzerinde etkin ve risklere uygun iç kontroller oluşturup oluşturmadığı denetlenememiştir.

Veri kayıt sistemi; kamu idaresi tarafından yılı performans programında belirlenen hedef ve göstergelerdeki ilerlemeyi izlemek ve gerçekleştirmeleri ölçmek için kullanılan veri kaynakları arasında iyi bir uyum olacak şekilde tasarlanmalı, kurulmalı ve kullanılmalıdır. Veri kayıt sisteminin işleyişine yönelik görev ve sorumluluklar belirlenmiş olmalı ve veri güvenilirliğini sağlamak üzere riskleri azaltıcı kontrolleri kapsamalıdır. Ayrıca veri kayıt sisteminin işleyiş, izleme ve kontrol fonksiyonlarının birbirinden ayrılması gereklidir.

Kamu idaresi cevabında; “Üniversitemizde bir performans hedefi veya göstergesine yönelik tüm performans bilgisinin toplandığı, analiz edildiği bir veri kaynağı ve veri kayıt sistemi mevcut değildir. Ancak 2018-2022 stratejik plan döneminde, stratejik planda belirtilen performans hedef ve göstergelerin izlendiği, analiz edildiği ve değerlendirildiği bir veri kayıt sistemi ve yazılımı temin edilecektir.” denilmektedir.

Sonuç olarak; Kamu İdaresi cevabında bulguda yer alan tespitle ilgili eksikliklerin varlığını kabul etmiş ve gerekli çalışmaların yapılacağını beyan etmiştir. Söz konusu husus önümüzdeki dönemde incelenecektir.